

SPREJETA BESEDILA

P9_TA(2022)0314

Posledice ustavitve vzgojno-izobraževalnih, kulturnih, mladinskih in športnih dejavnosti zaradi covid-19 za otroke in mlade v EU

Resolucija Evropskega parlamenta z dne 13. septembra 2022 o posledicah ustavitve vzgojno-izobraževalnih, kulturnih in športnih dejavnosti zaradi covid-19 za otroke in mlade v EU (2022/2004(INI))

Evropski parlament,

- ob upoštevanju členov 2, 3 in 5(3) Pogodbe o Evropski uniji,
- ob upoštevanju členov 165, 166 in 167 Pogodbe o delovanju Evropske unije,
- ob upoštevanju členov 14, 15 in 32 Listine Evropske unije o temeljnih pravicah,
- ob upoštevanju evropskega stebra socialnih pravic, zlasti načel 1, 3 in 4,
- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 17. aprila 2020 o usklajenem ukrepanju EU za spoprijemanje s pandemijo covid-19 in njenimi posledicami¹,
- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 8. oktobra 2020 o jamstvu za mlade²,
- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 10. februarja 2021 o vplivu covid-19 na mlade in šport³,
- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 17. februarja 2022 o krepitvi vloge mladih v Evropi: zaposlovanje in socialno okrevanje po pandemiji⁴,
- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 20. maja 2021 o pravici Parlamenta do obveščeniosti v zvezi s tekočo oceno nacionalnih načrtov za okrevanje in odpornost⁵,
- ob upoštevanju poročila Evropske prireditve za mlade 2021 o zamislih mladih za konferenco o prihodnosti Evrope,

¹ UL C 316, 6.8.2021, str. 2.

² UL C 395, 29.9.2021, str. 101.

³ UL C 465, 17.11.2021, str. 82.

⁴ Sprejeta besedila, P9_TA(2022)0045.

⁵ UL C 15, 12.1.2022, str. 184.

- ob upoštevanju Sklepa (EU) 2021/2316 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 22. decembra 2021 o evropskem letu mladih (2022)¹,
- ob upoštevanju predloga priporočila Sveta z dne 10. decembra 2021 o evropskem pristopu k mikrokvalifikacijam za vseživljenjsko učenje in zaposljivost (COM(2021)0770) in priloženega delovnega dokumenta služb Komisije (SWD(2021)0367),
- ob upoštevanju novice z dne 7. aprila 2020 z naslovom COVID-19: kako se lahko odzove poklicno izobraževanje in usposabljanje?, ki jo je objavil generalni direktorat Komisije za zaposlovanje, socialne zadeve in vključevanje²,
- ob upoštevanju sporočila Komisije z dne 30. septembra 2020 z naslovom Akcijski načrt za digitalno izobraževanje 2021–2027: Novi temelji za izobraževanje in usposabljanje v digitalni dobi (COM(2020)0624),
- ob upoštevanju raziskave Erasmus+ in evropske solidarnostne enote o vplivu covid-19 na učno mobilnost³,
- ob upoštevanju prihodnjega sporočila Komisije o dolgotrajni oskrbi ter otroški vzgoji in varstvu,
- ob upoštevanju študije z naslovom Izobraževanje in mladi v Evropi po pandemiji covid-19 – učinki krize in politična priporočila, ki jo je 4. maja 2021 objavil Generalni direktorat za notranjo politiko⁴,
- ob upoštevanju študije z naslovom Mladi v Evropi: učinki covid-19 na njihove ekonomski in socialni položaj, ki jo je 24. septembra 2021 objavil Generalni direktorat za notranjo politiko⁵,
- ob upoštevanju študije z naslovom Kulturni in ustvarjalni sektorji v Evropi po pandemiji covid-19 – učinki krize in politična priporočila, ki jo je 18. februarja 2021 objavil Generalni direktorat za notranjo politiko⁶,

¹ UL L 462, 28.12.2021, str. 1.

² https://ec.europa.eu/social/vocational-skills-week/news/covid-19-how-can-vet-respond-2020-04-07_sl

³ https://erasmus-plus.ec.europa.eu/sites/default/files/2021-09/coronavirus-mobility-impact-results-may2020_en.pdf

⁴ Študija – *Education and Youth in post-COVID-19 Europe – crisis effects and policy recommendations* (Izobraževanje in mladi v Evropi po pandemiji covid-19 – učinki krize in politična priporočila), Evropski parlament, Generalni direktorat za notranjo politiko, tematski sektor B – strukturna in kohezijska politika, 4. maj 2021.

⁵ Študija – *Youth in Europe: Effects of COVID-19 on their economic and social situation* (Mladi v Evropi: učinki covid-19 na njihove ekonomski in socialni položaj), Evropski parlament, Generalni direktorat za notranjo politiko, tematski sektor A – gospodarska in znanstvena politika ter kakovost življenja, 24. september 2021.

⁶ Študija – *Cultural and creative sectors in post-COVID-19 Europe: Crisis effects and policy recommendations* (Kulturni in ustvarjalni sektorji v Evropi po pandemiji covid-19 – učinki krize in politična priporočila), Evropski parlament, Generalni direktorat za

- ob upoštevanju priložnostnega poročila NESET št. 3/2021 z naslovom *Distance learning from a student perspective*¹,
- ob upoštevanju priložnostnega poročila NESET z naslovom *The impact of COVID-19 on student learning outcomes across Europe: the challenges of distance education for all* (Vpliv covid-19 na učne dosežke študentov po Evropi: izzivi učenja na daljavo za vse), priložnostno poročilo NESET št. 2/2021²,
- ob upoštevanju analitičnega poročila Evropske mreže strokovnjakov za ekonomijo izobraževanja (EENEE) in analitičnega poročila NESET z naslovom *The impact of COVID-19 on the education of disadvantaged children and the socio-economic consequences thereof*³,
- ob upoštevanju tehničnega poročila Skupnega raziskovalnega središča z naslovom *The likely impact of COVID-19 on education: Reflections based on the existing literature and recent international datasets* (Verjeten vpliv covid-19 na izobraževanje: razmisleki na podlagi obstoječe literature in nedavnih mednarodnih nizov podatkov)⁴,
- ob upoštevanju poročila Evropskega mladinskega foruma z dne 17. junija 2021 z naslovom *Beyond Lockdown: the 'pandemic scar' on young people* (Onkraj zaprtja: brazgotine, ki jih bo na mladih pustila pandemija)⁵,
- ob upoštevanju Unicefovega poročila z dne 4. oktobra 2021 z naslovom *The State of the World's Children 2021: On My Mind: promoting, protecting and caring for children's mental health* (V mojih mislih: spodbujanje in varovanje duševnega zdravja otrok ter skrb zanj)⁶,
- ob upoštevanju političnega pregleda OECD z dne 12. maja 2021 z naslovom *Supporting young people's mental health through the COVID-19 crisis*⁷,

notranjo politiko, tematski sektor B – strukturna in kohezijska politika, 18. februar 2021.

¹ Diez-Palomar, J., Pulido, C. in Villarejo, B., *Distance learning from a student perspective*, priložnostno poročilo NESET št. 3/2021.

² Sternadel, D., *The impact of COVID-19 on student learning outcomes across Europe: the challenges of distance education for all*, priložnostno poročilo NESET št. 2/2021.

³ Koehler, C., Psacharopoulos, G. in Van der Graaf, L., *The impact of COVID-19 on the education of disadvantaged children and the socio-economic consequences thereof*, poročilo NESET-EENEE, Urad za publikacije Evropske unije, Luxembourg, 2022.

⁴ Di Pietro, G., Biagi, F., Costa, P., Karpiński, Z. in Mazza, J., *The likely impact of COVID-19 on education: Reflections based on the existing literature and recent international datasets*, Urad za publikacije Evropske unije, Luxembourg, 2020.

⁵ Moxon, D., Bacaiso, C. in Šerban, A., *Beyond the pandemic: The impact of COVID-19 on young people in Europe* (Onkraj pandemije: vpliv COVID-19 na mlade v Evropi), Evropski mladinski forum, Bruselj, 2022.

⁶ <https://www.unicef.org/press-releases/impact-covid-19-poor-mental-health-children-and-young-people-tip-iceberg>

⁷ Takino, S., Hewlett, E., Nishina, Y. in Prinz, C., *Supporting young people's mental health through the COVID-19 crisis, OECD Policy Responses to Coronavirus (COVID-19)*, 2021.

- ob upoštevanju raziskave organizacije Young Minds iz februarja 2021 z naslovom *Coronavirus: Impact on young people with mental health needs* (Vpliv na mlade s potrebami na področju duševnega zdravja)¹,
- ob upoštevanju projekta Obzorje 2020 z naslovom *Prevention of child mental health problems in Southeastern Europe – Adapt, Optimise, Test, and Extend Parenting for Lifelong Health*²,
- ob upoštevanju poročila fundacije Mental Health Foundation Scotland iz septembra 2020 z naslovom *Impacts of lockdown on the mental health and well-being of children and young people*³,
- ob upoštevanju raziskovalnega poročila Evropske fundacije za izboljšanje življenjskih in delovnih razmer (Eurofound) z dne 9. novembra 2021 z naslovom *Vpliv pandemije covid-19 na mlade v EU*⁴,
- ob upoštevanju kampanje YouMoveEurope o peticiji o mednarodnem združenju mentorjev za mladinsko delo z naslovom *Responding to the Impact of COVID-19 on International Youth Work Mobility*⁵,
- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 23. novembra 2021 o športni politiki EU: ocena in možne poti naprej⁶,
- ob upoštevanju Konvencije OZN o otrokovih pravicah, zlasti njenega člena 12,
- ob upoštevanju Konvencije OZN o otrokovih pravicah z dne 20. novembra 1989, zlasti njenega člena 30,
- ob upoštevanju priporočila Sveta (EU) 2021/1004 z dne 14. junija 2021 o vzpostavitvi evropskega jamstva za otroke⁷,
- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 8. julija 2020 o pravicah oseb z motnjami v duševnem razvoju in njihovih družin v času krize zaradi COVID-19⁸,
- ob upoštevanju evropskih ciljev za mlade, zlasti ciljev 5, 9 in 11,
- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 17. septembra 2020 o kulturni obnovi Evrope⁹,

¹ <https://www.youngminds.org.uk/about-us/reports-and-impact/coronavirus-impact-on-young-people-with-mental-health-needs/#main-content>

² <https://cordis.europa.eu/project/id/779318/results>

³ <https://www.mentalhealth.org.uk/sites/default/files/2022-08/MHF-Scotland-Impacts-of-lockdown.pdf>

⁴ <https://www.eurofound.europa.eu/sl/publications/report/2021/impact-of-covid-19-on-young-people-in-the-eu>

⁵ <https://you.wemove.eu/campaigns/responding-to-the-impact-of-covid-19-on-international-youth-work-mobility>

⁶ UL C 224, 8.6.2022, str. 2.

⁷ UL L 223, 22.6.2021, str. 14.

⁸ UL C 371, 15.9.2021, str. 6.

⁹ UL C 385, 22.9.2021, str. 152.

- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 22. oktobra 2020 o prihodnosti evropskega izobraževanja v okviru COVID-19¹ ,
 - ob upoštevanju svoje resolucije z dne 25. marca 2021 o oblikovanju politike na področju digitalnega izobraževanja² ,
 - ob upoštevanju svoje resolucije z dne 20. oktobra 2021 o položaju umetnikov in okrepanju kulturnega sektorja v EU³ ,
 - ob upoštevanju projekta OECD „Student Agency for 2030“,
 - ob upoštevanju člena 54 Poslovnika,
 - ob upoštevanju poročila Odbora za kulturo in izobraževanje (A9-0216/2022),
- A. ker so zaradi zaprtja ustanov za predšolsko vzgojo in varstvo, šol, univerz, prostorov za pomoč mladim in mladinsko delo, pa tudi zunajšolskih dejavnosti, kulturnih prostorov in športnih objektov otroci in mladi prikrajšani za možnosti sodelovanja v dejavnostih, ki so bistvene za njihov splošni razvoj, učni napredek, njihovo intelektualno, telesno, čustveno in duševno zdravje in dobro počutje ter za njihovo socialno in poklicno vključenost;
- B. ker so otroci in mladi med najranjivejšimi skupinami v naši družbi in so zaprtja, povezana s pandemijo covid-19, nanje vplivala v najpomembnejšem in najbolj kritičnem obdobju življenja; ker je duševno zdravje prvi pogoj in temelj za zdravo družbo in demokracijo; ker je dostop do storitev na področju duševnega zdravja torej neločljivo povezan z drugimi temeljnimi pravicami;
- C. ker je odpoved izobraževalnih, kulturnih, mladinskih in športnih dejavnosti ter dogodkov okrepila digitalni prehod v tolikšni meri, da se je nenadoma spremenila vsakodnevna rutina, pa tudi način, kako otroci in mladi medsebojno vzdržujejo stike in komunicirajo brez socialnih ali fizičnih stikov; ker se je zaradi zaprtja šol, kulturnih prostorov in športnih objektov, ki gostijo takšne dejavnosti in dogodke, zmanjšala telesna sposobnost mladih do te mere, da trenutno le eden od štirih enajstletnikov opravlja zadostno telesno dejavnost; ker ima zato vsak tretji otrok prekomerno telesno težo ali je debel, kar povečuje dejavnik tveganja za invalidnost in večjo obolevnost⁴;
- D. ker je bilo izobraževanje med pandemijo covid-19 uvrščeno med najbolj čustveno izčrpavajoče sektorje⁵, raziskave pa so pokazale jasno povezavo med duševnim zdravjem učiteljev in učencev⁶; ker ima izobraževanje na daljavo omejitve pri poučevanju laboratorijskih in umetniških predmetov ter poklicno izobraževanje in telesno vzgojo; ker je izobraževanje na daljavo pogosto pedagoško neustrezno, zlasti za mlajše učence, ki bolj potrebujejo medosebne stike z učiteljem, in ker učitelji nimajo

¹ UL C 404, 6.10.2021, str. 152.

² UL C 494, 8.12.2021, str. 2.

³ UL C 184, 5.5.2022, str. 88.

⁴ Evropsko poročilo Svetovne zdravstvene organizacije o regionalni debelosti.

⁵ <https://www.eurofound.europa.eu/publications/report/2020/living-working-and-covid-19>

⁶ <https://op.europa.eu/webpub/eac/education-and-training-monitor-2021/en/chapters/chapter1.html#ch1-1>

dovolj priložnosti, da bi bili ustrezno usposobljeni za učinkovito uporabo digitalnih orodij v šolah; ker se pri učenju na daljavo v večini primerov niso upoštevale potrebe učencev, ki se izobražujejo v regionalnih ali manjšinskih jezikih; ker se lahko ta pristop šteje za diskriminatornega in ker ustvarja stisko, tesnobo in občutek negotovosti pri teh učencih;

- E. ker se zdi, da so številni dijaki distancirani, da jih šolsko življenje ne zanima ter ne najdejo lastnega ritma, koncentracije, občutka pripadnosti in skupnih ciljev šolske skupnosti, ker ni določen dnevni urnik, ki bi ustvarjal rutino in ki pomirja, in se je v nekaterih državah članicah izgubila navada obiskovanja šole za daljše obdobje, čeprav so te zdaj odprte;
- F. ker je zaprtje kulturnih prizorišč, ki so se prva zaprla in zadnja odprla, mladim kulturnim ustvarjalcem in zlasti mladim izvajalcem onemogočilo, da bi začeli in razvijali svojo poklicno pot v pomembni zgodnji fazi;
- G. ker so negativne posledice pandemije močno prizadele množične športne dejavnosti, saj so se mnoge med njimi dlje časa prenehale izvajati; ker poklicni športni klubi, zlasti na lokalni in regionalni ravni, lahko pričakujejo, da se bodo lahko dolgoročno spoprijemala z resnimi izzivi pri finančnem okrevanju; ker bi trajna izguba množičnega športa neposredno vplivala na mlade športnike, tako z vidika družbenega razvoja kot z vidika morebitne prihodnje poklicne športne poti;
- H. ker se je splošno stanje duševnega zdravja in dobrega počutja mladih med pandemijo znatno poslabšalo, pri čemer so se težave, povezane z duševnim zdravjem, v več državah članicah podvojile v primerjavi z ravnmi pred krizo¹, zaradi česar komentatorji to imenujejo „tiha pandemija“ ali „pandemična brazgotina“; ker je pandemija razkrila pomanjkanje podpore mladim, ki se soočajo s težavami, povezanimi z duševnim zdravjem; ker pri drugih marginaliziranih skupinah, kot so osebe LGBTIQ+, rasne in etične manjšine ali mladi s posebnimi potrebami obstaja večje tveganje za nastanek duševnih motenj; ker je dejanske posledice težav z duševnim zdravjem za mlade pogosto težko opredeliti in zaenkrat še niso v celoti vidne;
- I. ker je prehud pritisk na učence, naj bodo nadpovprečno uspešni, že v rani mladosti, dodatno obremenil duševno zdravje in dobro počutje učencev; ker težave z duševnim zdravjem povzročajo močno stigmatizacijo v naših družbah, zato so mladi s težavami v duševnem zdravju izpostavljeni tudi predsodkom, družbeni osamitvi, verbalnemu nasilju ali ustrahovanju ter občutijo učno okolje kot nevarno, v katerem je težko poiskati pomoč ali zdravljenje;
- J. ker obstajajo velike razlike med specifičnimi razmerami v državah članicah zaradi različne narave in trajanja sprejetih ukrepov ter razlik v dostopu do tehnologije in digitalnih orodij, ki povečujejo neenakosti med podeželjem in mesti;
- K. ker prisilni prehod na virtualno učenje ni le zaostрил že obstoječe neenakosti, ampak je ustvaril tudi nove, saj so bili otroci iz socialno prikrajšanih okolij zapostavljeni zaradi

¹ https://www.oecd-ilibrary.org/sites/1e1ecb53-en/1/2/2/index.html?itemId=/content/publication/1e1ecb53-en&_csp_=c628cf9bcf7362d2dc28c912508045f6&itemIGO=oecd&itemContentType=book

utesnjenih stanovanjskih razmer, pomanjkanja digitalne infrastrukture ali opreme in težav s povezljivostjo, s čimer se je povečalo tveganje za nizke učne rezultate in posledično osip med učenci z manj priložnostmi;

- L. ker se je zaradi zaprtja ustanov za učenje zmanjšalo pridobljeno znanje, izgubili so se načini za pridobivanje novega in se je dejansko izgubilo učenje; ker so te izgube, ki bodo najverjetneje dolgoročno negativno vplivale na blaginjo otrok in mladih v prihodnosti, večje med učenci iz socialno-ekonomsko prikrajšanih gospodinjstev, ki so zaradi študija med pandemijo prejeli manj podpore;
- M. ker je bilo ugotovljeno, da je 64 % mladih v starostni skupini od 18 do 34 let spomladi 2021 grozila depresija¹ in da je samomor drugi najpogostejši vzrok smrti med mladimi² zaradi stresa, osamljenosti, osamitve, depresije, psihološke stiske, pomanjkanja izobraževalnih, zaposlitvenih ali finančnih priložnosti ter povečanja brezposelnosti mladih, pa tudi negotovosti med mladimi v zvezi s širšimi družbenimi in življenjskimi obeti;
- N. ker obstajajo velike regionalne razlike v EU pri dostopu do storitev na področju duševnega zdravja, medtem ko je dostop bolnikov, tudi otrok iz socialno prikrajšanih okolij še bolj omejen zaradi obstoječih omejitev v nekaterih državah članicah pri povračilu stroškov psihoterapije iz javnozdravstvenega proračuna; ker obstaja izjemna potreba po evropskem pristopu k duševnemu zdravju otrok in mladih, kjer se je treba posebej osredotočiti na izobraževanje in šolsko svetovanje ter svetovanje mladim;
- O. ker so ukrepi za omejitev izhoda še posebej negativno vplivali na invalide ali osebe s posebnimi potrebami; ker bi morale države članice pri vseh ukrepih, ki jih sprejmejo v izjemnih razmerah, vedno spoštovati temeljne pravice invalidov ter jim zagotoviti enak in nediskriminatoren dostop do zdravstvenega varstva, socialnih storitev, izobraževanja, mladinskih, kulturnih in športnih dejavnosti;
- P. ker razlike med spoloma vplivajo na to, kako je pandemija prizadela otroke in mlade, saj dekleta in mlade ženske pogosteje trpijo zaradi nasilja v družini, psihosomatičnih bolezni in motenj razpoloženja³; ker se je razlika v plačilu med moškimi in ženskami med pandemijo še povečala, kar vpliva na usklajevanje poklicnega in zasebnega življenja pri ženskah ter njihovo finančno odvisnost od partnerjev, sorodnikov ali prijateljev; ker se je z zaporednimi zaprtji med pandemijo povečala obremenitev staršev in skrbnikov zaradi šolanja na domu, negotovosti zaposlitve in posledičnega finančnega bremena, kar je povečalo tveganje za zlorabo psihoaktivnih snovi pri starših in nasilje v družini, kar vpliva na duševno zdravje in dobro počutje najranljivejših, pa tudi otrok in mladih;
- Q. ker težave z duševnim zdravjem v zgodnji fazi osebnega razvoja povečujejo verjetnost, da se bodo težave z duševnim zdravjem pojavile v odraslosti, kar ima daljnosežne posledice za osebni, socialni in poklicni razvoj ter kakovost življenja; ker otroci in mladi prehajajo skozi kritične faze nevrološkega razvoja in so še posebej občutljivi na

¹ <https://www.statista.com/statistics/1287356/risk-of-depression-in-europe-2021-by-age>

² Članek Unicefa z naslovom *The Mental Health Burden Affecting Europe's Children* (4. oktober 2021).

³ Raziskava Flash Eurobarometer Evropskega parlamenta: Ženske v času covid-19.

obsežno uporabo digitalnih orodij za učenje na daljavo; ker ta intenzivna digitalizacija izobraževanja poraja vprašanja v zvezi z vplivom tehnologije na nastanek učnih motenj;

- R. ker se je zaradi zaprtja zmanjšala telesna sposobnost mladih do te mere, da trenutno le eden od štirih enajstletnikov opravlja zadostno telesno dejavnost;
 - S. ker je 2022 evropsko leto mladih;
 - T. ker mora vsaka strategija EU za duševno zdravje, namenjena otrokom in mladim, predvsem omogočiti, da se jih sliši, njihov prispevek pa upoštevati pri pripravi vključujočih odzivov; ker mora uspešna strategija vključevati poleg šol in učiteljev tudi starše in družine, prijatelje, mladinske organizacije, storitve za pomoč mladim, mladinske delavce, kulturne ustanove in športne klube, in sicer z zagotavljanjem ustreznega usposabljanja, kako pristopiti k težavam z duševnim zdravjem, da bi omogočili celosten pristop in zagotovili, da bodo doseženi mladi iz socialno-ekonomsko prikrajšanih okolij in marginaliziranih skupin;
 - U. ker znanstveni podatki kažejo, da se je raven institucionalnega zaupanja med mlajšimi generacijami zmanjšala; ker je to posledica stresa in negotovosti, povezanih s samo pandemijo, pa tudi omejene učinkovitosti uradnih komunikacijskih kanalov držav članic pri doseganju mlajše generacije ter porasta dezinformacij in lažnih novic, povezanih s pandemijo; ker je treba posebno pozornost nameniti ponovni vzpostavitvi tega zaupanja, ki ga je mogoče doseči s starosti primerno udeležbo, tudi s ponujanjem priložnosti mladim, da sprejmejo pobude in odločitve o oblikovanju sveta, v katerem živijo, ter s spodbujanjem delovanja mladih, da bi jim omogočili, da si prizadevajo za samoodločbo in razvijejo odpornost;
 - V. ker je pandemija ponudila priložnost za celostno obravnavo dolgotrajnih vprašanj, povezanih z duševnim zdravjem, ki so bila prej prezrta; ker je bilo duševno zdravje vključeno v posebne cilje Programa EU za zdravje, ki prispeva k oblikovanju evropske zdravstvene unije, temelječe na močnejših, dostopnejših in odpornejših zdravstvenih sistemih, pripravljenih na morebitne prihodnje krize;
 - W. ker lahko vojna v Ukrajini in njene uničujoče človeške, prehranske, energetske in finančne posledice ter druge svetovne grožnje povzročijo negotovosti, ki bodo verjetno še dodatno negativno vplivale na duševno zdravje in dobro počutje otrok in mladih;
 - X. ker je vojna v Ukrajini privedla do več milijonov razseljenih otrok in mladih, ki so doživeli obsežne travme;
1. opozarja na vlogo, ki jo imajo šole, ustanove za predšolsko vzgojo in varstvo ter ustanove za neformalno in priložnostno učenje pri zagotavljanju potrebne materialne in psihološke podpore mladim in njihovim družinam, ter poziva države članice in regije, naj zagotovijo zadostno finančno podporo ustanovam za redno izobraževanje, zlasti z znatnimi naložbami v javno izobraževanje, ter zaposlijo in obdržijo visokokvalificirane učitelje in pedagoško osebje, da bi zagotovili zadovoljivo spodbujanje pedagoškega, psihološkega, fizičnega, čustvenega, kognitivnega in/ali družbenega razvoja mladih;
 2. v zvezi s tem poziva države članice, naj znatno povečajo javno porabo za izobraževanje in usposabljanje nad povprečje EU (5 % BDP v letu 2020); poudarja zlasti vlogo, ki jo imajo učitelji, vzgojitelji in mladinski delavci, ko prispevajo k psihološki podpori in

razvoju otrok in mladih; v zvezi s tem poudarja, da je treba priznati pomen spodbujanja pismenosti na področju duševnega zdravja učiteljev, izobraževalnega osebja, vodstva šol, socialnih delavcev in mladinskih delavcev ter študentov;

3. poziva države članice in Komisijo, naj prekinejo molk v zvezi z duševnim zdravjem in s celostnim pristopom odpravijo s tem povezano diskriminatorno družbeno stigmatizacijo; zato poziva Komisijo in države članice, naj začnejo vseevropsko kampanjo za ozaveščanje o duševnem zdravju v izobraževalnih ustanovah in ustanovah za poklicno usposabljanje, da bi se borili proti uveljavljeni stigmatizaciji in mladim zagotovili dostop do informacij o duševnem zdravju ter ustvarili jasno in širše družbeno razumevanje težav z duševnim zdravjem; poziva države članice, naj v učne načrte vključijo psihološko prvo pomoč in obvezno izobraževanje o duševnem zdravju brez stigmatizacije, da bodo učenci, učitelji, profesorji, vodje usposabljanja in akademski vodje bolje pripravljeni, da se odzovejo, kadar imajo učenci in mladi težave z duševnim zdravjem, s čimer bi zagotovili enako spodbujanje duševnega zdravja in dobrega počutja državljanov po vsej EU; poziva države članice, naj prilagodijo vsebino učnih načrtov, sprejmejo vse potrebne ukrepe za odpravo kognitivnih vrzeli, ki so nastale med učenjem na daljavo, in preprečijo morebitno povečanje šolskega neuspeha in osipa; vztraja, da morajo države članice vsakemu otroku v Evropi zagotoviti dostop do vključujočega in enakopravnega kakovostnega izobraževanja;
4. poudarja, da se je treba boriti proti pojavu nezadostnega poročanja o duševnem zdravju in dobrem počutju ter premajhni zastopanosti otrok in mladih v znanstvenih raziskavah na področju duševnega zdravja; zato poziva Komisijo, naj izvede raziskavo s celovito oceno dolgoročnih učinkov vseh preventivnih ukrepov, povezanih s pandemijo covid-19, ki so jih sprejele države članice, na otroke in mlade za ublažitev posledic pandemije ali morebitnih prihodnjih zdravstvenih kriz;
5. poudarja izzive pri merjenju duševnega zdravja in dobrega počutja ter poziva Komisijo in države članice, naj razvijejo skupno celovito razumevanje zdravja in varnosti, ki bo vključevalo splošno telesno, duševno in socialno dobro počutje, ter zahteva celovite strategije preprečevanja in zdravljenja, vključno z razvojem nepristranskih kazalnikov za merjenje duševnega zdravja in dobrega počutja, orodij za oceno tveganja in sistemov poročanja, ob posvetovanju z učitelji, učenci, starši, ustrezno specializiranimi strokovnjaki in znanstveniki ter z vključevanjem kulturnih in športnih dejavnosti in iger ter spodbujanjem razvoja ustvarjalnih in socialnih spretnosti;
6. poudarja, da je treba trajnostno in hitro obnoviti in okrepiti strukturo evropskega mladinskega dela, ki jo je pandemija oslabila ali celo uničila; poudarja, da je treba prepoznati, da je mladinsko delo podporno orodje, ki pomembno prispeva k osebnemu razvoju, dobremu počutju in samouresničevanju mladih; zato poziva države članice, naj izvedejo konkretne izboljšave na področju mladinskega dela, da bi zagotovile podporo tistim, ki jo najbolj potrebujejo;
7. poziva, naj se odprto mladinsko delo prizna po vsej EU kot osrednje sredstvo socializacije za mlade ter naj se zavestno in vse intenzivneje ustvarjajo prostori za mlade, pogosto iste starosti, zunaj doma in formalnega izobraževanja, ki jim bodo omogočala, da se samoorganizirajo in sodelujejo v pobudah skupnosti;
8. v zvezi s tem poziva države članice, naj izboljšajo in dodatno razvijejo okvir za zdravje in varnost v učnem okolju, da bi učencem, učiteljem, mladim in strokovnjakom

zagotovili podporo zadostnega števila usposobljenega osebja, kot so specializirani psihologi ali drugi strokovnjaki za duševno zdravje, ki imajo lahko ključno vlogo ne le za posameznike, temveč tudi za splošno šolsko ozračje, da bi ustvarili varno okolje za otroke in mlade v vseh vrstah izobraževalnih ustanov, kjer bodo lahko učenci v zgodnjih fazah duševnih težav iskali psihološko pomoč; poziva države članice, naj zagotovijo podporno osebje za posebne izobraževalne potrebe, ki lahko prispeva k temu, da bodo razredi in socialni prostori postali prijeten in privlačen kraj za rast, učenje, izmenjavo mnenj v okolju zaupanja ter konstruktivno razpravo in premagovanje razlik; poudarja pomen nizkopražne, polprofesionalne psihološke podpore za učence; poziva k vzpostavitvi delujoče evropske mreže za izmenjavo dobrih praks in metod za reševanje teh izzivov;

9. priznava, da je za izboljšanje učinkovitosti politik in programov ključnega pomena, da se mladim omogoči, da izrazijo svoje potrebe in sodelujejo pri izvajanju teh politik in programov; zato poziva izobraževalne ustanove, naj razširijo pravice študentov in mladih do sodelovanja in soodločanja v šolah, na univerzah, v poklicnem usposabljanju, na delovnem mestu in v socialnih ustanovah ter vključijo mlade, zlasti mlade ženske, v raziskave in oblikovanje programov, da bi bolje razumeli njihove življenjske izkušnje, prednostne naloge in dojemanje ter se bolje odzivali nanje in tako zagotovili njihovo vključenost;
10. poziva države članice, naj spodbujajo medsektorske naložbe v boj proti duševnim motnjam med otroki in mladimi ter oblikujejo nacionalne akcijske načrte, da bi zagotovile njihovo izvajanje na regionalni in lokalni ravni, pri tem pa naj upoštevajo dejanske potrebe otrok in mladih, s posebnim poudarkom na najbolj prikrajšanih skupinah; poziva Komisijo in države članice, naj bolj sistematično, tudi finančno, podpirajo delo mladinskih organizacij in mladinsko delo, organizirano v nevladnih organizacijah, zlasti glede na njihov pomen za neformalno in priložnostno učenje, ter naj s tem dolgoročno povečajo odpornost svojih struktur za čezmejno izmenjavo in sodelovanje na krize;
11. poudarja, da so nevirtualne medosebne dejavnosti in odnosi v vsakdanjem življenju otrok in mladih bistvenega pomena za njihovo splošno blaginjo, saj so temelj procesa socializacije in pospešujejo izkušnjo občutka pripadnosti, ob upoštevanju pomembne vloge socializacije v izobraževanju; zato poziva države članice, naj sprejmejo ustrezne zdravstvene in varnostne ukrepe, da bi zagotovile, da bodo v primeru prihodnjih pandemij ali drugih razmer brez primere ostala varno odprta vsa učna okolja, tako formalna kot priložnostna ali neformalna;
12. želi spodbuditi države članice, naj se v primerih, ko so nujno potrebni posebni ukrepi, posvetujejo s strokovnjaki za zdravje in varnost, šolami, učitelji, mladinskimi organizacijami in službami za socialno varstvo mladih, pa tudi starši, da bi ustrezno upoštevali potrebe različnih starostnih skupin, ranljivih skupin in mladih s posebnimi potrebami, težavami z mobilnostjo ali drugimi oblikami invalidnosti, pa tudi prikrajšanih in marginaliziranih skupin, pri čemer nihče ne sme biti zapostavljen, in naj ne uporabljajo univerzalnega pristopa; poudarja, kako pomembno je zagotoviti jezikovno kontinuiteto, da bi učencem, ki se izobražujejo v regionalnih ali manjšinskih jezikih, omogočili nadaljnje učenje v teh jezikih na daljavo ali pri kombiniranem učenju; zato poziva države članice, naj upoštevajo različne značilnosti in potrebe izobraževalnih, kulturnih, mladinskih in športnih dejavnosti;

13. poudarja pozitivno vlogo, ki jo je imelo mentorstvo med pandemijo v nekaterih državah za pomoč mladim pri reševanju težav, saj je spodbujalo duševno zdravje mladih in jim omogočalo medosebno povezanost, kar jim je odpiralo obete za prihodnost in nudilo psihološko podporo v času osamitve; poziva Komisijo, naj razmisli o tem, da bi na evropski ravni podprla in financirala take mentorske programe, s tem pa spodbudila njihov razvoj v vseh državah članicah;
14. priznava, da je kriza zaradi pandemije covid-19 poglobila že obstoječe razlike v izobraževanju, saj je omejila možnosti za številne najranljivejše otroke in mlade, vključno s tistimi, ki živijo na revnih ali podeželskih območjih, dekleta, begunce in invalide; poziva k večjim prizadevanjem za prepoznavanje in podpiranje otrok, mladih in družin, ki jih je pandemija nesorazmerno prizadela, ob priznavanju kulturnih in kontekstualnih dejavnikov, ki vplivajo nanje, da bi opredelili vrzeli pri zagotavljanju storitev na področju duševnega zdravja, ki so obstajale pred pandemijo, in bolje prilagodili javne sisteme; poziva države članice, naj preučijo posledice covid-19 z vidika spola in zagotovijo nadaljevanje tečajev spolne vzgoje ter storitev spolnega in reproduktivnega zdravja v vseh okoliščinah;
15. poziva Komisijo in države članice, naj posebno pozornost namenijo otrokom in mladim, ki so še posebej ranljivi, kot so mladi LGBTQ+, rasizirani otroci in mladi ter tisti, ki že imajo potrebe na področju duševnega zdravja;
16. poudarja, da ima zdrava in uravnotežena prehrana pomembno vlogo za duševno zdravje otrok in mladih; zato vztraja pri pomembni socialni podpori, ki jo zagotavljajo šole, kot so uravnoteženi dnevni obroki, ki jih nekateri otroci sicer doma ne dobijo; poziva države članice, naj izvajajo priporočilo št. 4 o jamstvu za otroke, ki med drugim zahteva prost dostop do vsaj enega zdravega obroka na šolski dan;
17. vztraja, da je treba povečati financiranje in ustrezno spodbujati priložnosti, ki jih ponujajo programi, kot so Erasmus+, Ustvarjalna Evropa in evropska solidarnostna enota, da bi izboljšali izkušnje mobilnosti, ki prispevajo k razvoju koristnih in potrebnih socialnih spretnosti za prihodnjo osebno in poklicno rast mlajše generacije, ter povečali njihovo dostopnost za vse; pri tem poziva Komisijo in države članice, naj spodbujajo poklicno usposabljanje in naredijo programe odporne na morebitne omejitve mobilnosti ter izboljšajo sistematično izmenjavo rezultatov projektov, da bi povečale njihovo prepoznavnost, razvoj in dolgoročni učinek; poziva Komisijo, naj pri naslednji reviziji večletnega finančnega okvira poveča financiranje teh programov Unije;
18. izraža zaskrbljenost, da bodo učinki mehanizma za okrevanje in odpornost na otroke in mlade v številnih primerih morda omejeni in morda ne bodo privedli do rezultatov ali strukturnih reform, ki bi otrokom in mladim omogočile dostop do kakovostnega izobraževanja ali ublažile negativne posledice zaprtja kulturnih prizorišč, povezanega s covidom-19, in dostop do kulturnih ustvarjalcev zlasti za mlade izvajalce, ki jim je bila odvzeta možnost, da bi začeli in razvijali svojo poklicno pot v ključni zgodnji fazi; poziva Komisijo in države članice, naj zagotovijo ustrezno financiranje ter pravične pogodbene in delovne pogoje za vse mlade avtorje, izvajalce, umetnike in vse druge kulturne ustvarjalce, delavce in strokovnjake v kulturnem in ustvarjalnem sektorju, tudi v družbenih medijih, ki jih je prizadela pandemija, naj povečajo svoja splošna prizadevanja za podporo novim umetnikom in kulturnim delavcem, naj spodbujajo mlade in socialno podjetništvo ter ta cilj opredelijo v ločenem oddelku Evropskega statusa umetnika o mladih umetnikih; ponavlja svoje priporočilo, naj se 10 % sredstev

nacionalnih načrtov za okrevanje in odpornost nameni izobraževanju, 2 % pa kulturnemu in ustvarjalnemu sektorju; poziva Komisijo, naj temeljito oceni projekte in reforme, povezane z izobraževanjem, mladimi ter kulturnimi in ustvarjalnimi sektorji, ki jih države članice izvajajo v okviru mehanizma za okrevanje in odpornost, ter ponovno poudarja, da je treba v nacionalnih poročilih, pripravljenih v okviru ocene evropskega semestra, tem temam nameniti več pozornosti;

19. opozarja na pomen izkušenj z mobilnostjo in izmenjave dobrih praks med učitelji, pedagogi, profesorji, vodji usposabljanja, prostovoljci in strokovnimi delavci v mladinskih delovnih organizacijah in mladinskih organizacijah, kulturnimi ustvarjalci in športnimi trenerji pri širjenju znanja o ozaveščanju mladih ter krepitvi mednarodne in večjezične razsežnosti, zlasti z vidika evropskega izobraževalnega prostora, ki ga je treba uresničiti do leta 2025;
20. poziva k celostnemu razumevanju zdravja, ki bo vključevalo splošno telesno, duševno in družbeno dobro počutje ter zahtevalo celovite strategije preprečevanja in zdravljenja, vključno s kulturnimi in športnimi dejavnostmi, ter spodbujanje razvoja ustvarjalnih in socialnih spretnosti;
21. poudarja potrebo po spodbujanju oblikovanja in zagotavljanja ciljno usmerjenih medgeneracijskih storitev, pri katerih so združene izkušnje starejših in pogum mladih, ki imajo vzajemno korist;
22. poudarja temeljni pomen kulture za razvoj individualne osebnosti otrok in mladih, pa tudi za njihovo izobraževanje, vključno z njihovim razumevanjem naše družbe, in za njihovo splošno blaginjo;
23. poudarja, da je nujno treba že od zgodnjega otroštva ustvariti vključujoče, ustvarjalno, dinamično in zdravo učno okolje, da bi zmanjšali tveganje za psihofizične motnje v odraslosti; v zvezi s tem poziva države članice, naj zagotovijo vključitev in razširitev vseh oblik umetniškega izražanja, tj. glasbe, gledališča, kinematografije, dokumentarcev, animacije, vizualne umetnosti, plesa in novih eksperimentalnih umetniških oblik, v šolske učne načrte ter kot zunajšolske umetniške in športne dejavnosti, s čimer bi spodbudili svobodno izražanje in ustvarjalnost ter študentom omogočili dejavno sodelovanje in raziskovanje njihovih talentov; poudarja, da je lahko umetnost idealen sestavni del interdisciplinarnih projektov in lahko spodbuja kritično razmišljanje, zato ne bi smela biti omejena na učne ure s področja umetnosti;
24. poziva države članice in javne organe, naj razvijejo športno infrastrukturo in celovito povečajo obseg telesne vzgoje in zunajšolskih telesnih dejavnosti v šolah, vključno z dejavnostmi za invalidne otroke in mlade; poudarja, da je lahko šport, tako kot umetnost, močno sredstvo za vključevanje otrok, ki jim grozi izključenost; opozarja, da lahko umetnost in šport v šolskih učnih načrtih močno pripomoreta pri premagovanju svetovnih izzivov za mlade in na področju izobraževanja, vključno z učnimi težavami in učnimi motnjami ter ustrahovanjem, sovražnim govorom in uživanjem psihotropnih snovi;
25. poziva Komisijo in države članice, naj podprejo in ustrezno financirajo majhne lokalne kulturne pobude, športne klube, prostočasne objekte, mladinske organizacije in institucije za dobro počutje mladih za izvajanje prostočasnih, neformalnih in priložnostnih učnih dejavnosti, ki imajo ključno vlogo pri razvoju in dobrem počutju

mladih in njihovih družin, tako da zagotovijo materialno in psihološko podporo, tudi za mlade z manj ekonomskimi možnostmi ali ki se soočajo z diskriminacijo; poudarja, da so te dejavnosti na prikrajšanih, podeželskih ali odročnih območjih edina priložnost za otroke in mlade, da se družijo, povečajo občutek državljanstva in vzdržujejo dobro raven duševnega zdravja;

26. poziva k podpori množičnega športa in zunajšolskih dejavnosti, saj so jih uničujoče posledice pandemije covid-19 nesorazmerno prizadele; poudarja, da je amaterski šport osnova za poklicnega ter prispeva k osebnemu razvoju in dobremu počutju ter regionalnemu razvoju podeželja; poudarja pomen ohranjanja odprtosti in podpore oživitvi profesionalnih športnih klubov in športnih organizacij ter podpore športnikom; poziva Komisijo, naj ustrezno podpre te klube in organizacije, saj imajo ključno vlogo pri dobrem počutju in socializaciji mladih;
27. poziva k večjemu usklajevanju na evropski ravni med državami članicami, regionalnimi organi in lokalnimi predstavniki športnih ekip in klubov, kulturnimi združenji, mladinskimi in študentskimi organizacijami, izobraževalnimi in univerzitetnimi ustanovami, socialnimi partnerji, ki so vključeni v izobraževanje, ter zasebnim sektorjem, da bi okrepili dialog in sodelovanje ter ustvarili dinamično družbeno mrežo na več ravneh, ki se bo lahko odzivala na prihodnje izzive in se prilagajala nanje;
28. poziva Komisijo, naj sprejme ukrepe za zagotovitev, da bo EU kot celota močnejša in bolj samozadostna, pri čemer nihče ne bo zapostavljen; poudarja, da je treba nasloviti širše strukturne vrzeli, ki jih povzroča pomanjkanje digitalne infrastrukture in digitalnih orodij na podeželskih in obrobni območjih ter na žariščih in v drugih okoljih, ki so socialno-ekonomsko zapostavljena; poziva Komisijo, naj razširi področje delovanja s strani EU financiranih, neodvisnih neprofitnih izobraževalnih platform EU, ki so skladne s standardi EU s področja zasebnosti podatkov, kot so eTwinning, EPALe, Erasmus+ in School Education Gateway, in jih okrepi, da bodo lahko javne šole, učitelji, vodje usposabljanja in izobraževalci v EU v središču procesa digitalnega izobraževanja, ne da bi bili odvisni od pridobitnih platform; poleg tega opozarja, da je treba upoštevati morebitne potrebe teh območij v primeru prihodnjih pandemij ali drugih neobičajnih razmer;
29. poudarja, da bi si bilo treba prizadevati za posplošitev digitalne pismenosti na vseh ravneh družbe, da bi omogočili pravilno uporabo digitalnih orodij in infrastrukture; zato poziva države članice, naj digitalno pismenost vključijo v učne načrte vseh izobraževalnih ustanov ter zagotovijo potrebno usposabljanje in opremo za učitelje in izobraževalce; poudarja, da bi bilo treba posebno pozornost nameniti tistim, ki so digitalno izključeni; opozarja na težaven položaj učencev iz družin z mnogimi otroki in staršev, ki so učitelji, za katere obveznost dela, poučevanja in učenja na daljavo vključuje visoke stroške, da bi iz svojih skromnih zasebnih virov kupili dodatno opremo, ki je potrebna za učenje/delo na daljavo, ki si jih pogosto ne morejo privoščiti;
30. poudarja, da digitalne tehnologije učiteljem, vodjem usposabljanja in pedagogom ter učencem nudijo veliko možnosti, saj so dostopne, odprte, socialne in individualizirane ter lahko zato omogočijo bolj vključujoče učne poti; meni tudi, da lahko državljani s pametno uporabo digitalnih tehnologij, ki temelji na inovativnih metodah poučevanja in opolnomočenju učencev, pridobijo osnovna življenjska znanja in spretnosti; vendar poudarja, da je tveganje odvisnosti in motenj duševnega zdravja ob premajhnem

nadzoru nad digitalnim učenjem mladih večje, zlasti v prikrajšanih in oddaljenih okoljih;

31. poziva države članice, naj vlagajo v posebne politike, tudi v okviru mehanizma za okrevanje in odpornost, ki se bodo odzivala na lokalne potrebe, da bi (i) zapolnili vse obstoječe vrzeli, vključno z neenakostjo med spoloma ter gospodarskimi, tehnološkimi in socialnimi regionalnimi neenakostmi; (ii) zagotovili, da bodo ustanove za izobraževanje in poklicno usposabljanje, mladinske organizacije in strukture ter učenci in mladi na splošno prejemale zadostno finančno podporo, s posebnim poudarkom na najranljivejših učencih, ki zaostajajo in potrebujejo dodatno podporo, da bi dosegli pričakovane učne cilje, ter na šolah, ki služijo prebivalstvu, ki živi v visoki revščini in med katerim je veliko pripadnikov manjšin; (iii) zagotovili potrebne tehnologije, inovacije, zmogljivosti in orodja za učno podporo, vključno z digitalnimi orodji, za utrjevanje, nadaljnji razvoj in zagotavljanje kakovostnega izobraževanja in usposabljanja ter priložnosti za priložnostno in neformalno učenje za vse; in (iv) podprli lokalne pobude na področju kulture, ki združujejo otroke in mlade pri kulturnem okrevanju lokalnih skupnosti;
32. poudarja, da so lahko že obstoječe spolne norme in pričakovanja pomembni dejavniki, ki negativno vplivajo na duševno in telesno zdravje ter priložnosti za izobraževanje; poudarja, da je bistveno razvijati zmogljivosti pedagogov z ustreznimi viri in podporo, da bi lažje prepoznavali in obravnavali s spolom povezane posledice zaprtij na področju izobraževanja, kulture in športa na splošno zdravje in dobro počutje otrok in mladih; poziva države članice, naj spodbujajo odporne in pravične izobraževalne sisteme, ki bodo upoštevali vidik spola ter zagotavljali izpolnjevanje z njim povezanih potreb, kot sta celovita spolna vzgoja ter preprečevanje nasilja na podlagi spola in odzivanje nanj;
33. ponovno poudarja, kako pomembno je vlagati v inovacije in raziskave v izobraževanju, da bo imel državni izobraževalni sistem dostop do „kulture inovacij“ po vsej EU in da bodo visokokakovostna učna gradiva, pedagoški pristopi in orodja dostopni in brezplačno na voljo vsem; glede tega opozarja, da je potreben finančni okvir, ki bo omogočal povračljiv nakup ali najem ustreznih digitalnih orodij, tudi računalniške opreme in dostopa do učinkovitega internetnega omrežja;
34. poudarja, da je treba pospešiti digitalizacijo kulturnih virov in virov s področja dediščine ter avdiovizualnih knjižnic in uvesti diskontne sisteme, ki bodo omogočali splošni dostop do kulturnih virov, tudi za marginalizirane osebe in šole na obrobju, ki si ne morejo privoščiti naročnine po ceni, ki velja za koncesije;
35. poudarja, da je treba s sodelovanjem in dialogom neposredno z mladimi, pa tudi s strokovnjaki, pedagogi, socialnimi partnerji na področju izobraževanja in predstavniki civilne družbe spremljati razvoj ter pedagoške, zdravstvene in varnostne posledice tehnološkega in digitalnega napredka; poudarja, da je treba nujno kritično preučiti morebitne nevarnosti digitalnega napredka in njegove nepredvidljive posledice, pri čemer je treba upoštevati, da je njihov glavni namen zadovoljiti potrebe ljudi;
36. poziva države članice, naj spodbujajo znanost in raziskave s področja duševnega zdravja mladih ter ocenijo dolgoročni vpliv zaprtja šol, zlasti dolgotrajnega učenja na daljavo, osamitve in negotovosti, na pridobivanje znanja, nevrološki razvoj in družbeno-čustvene spretnosti ter razvijejo ciljno usmerjene ukrepe za podporo najbolj prizadetim, da bi se borili proti dolgoročnim duševnim težavam in jih preprečevali; poziva Komisijo

in države članice, naj dosledno zbirajo in primerjajo rezultate raziskav, izkušnje in znanje pri obravnavi težav z duševnim zdravjem pri mladih v EU; nadalje poziva Komisijo, naj olajša izmenjavo dobre prakse in vzajemno učenje med državami članicami v zvezi s tem;

37. poziva Komisijo, naj mlade ozavešča o koristih in tveganjih, povezanih z digitalno tehnologijo, pri čemer naj jim zagotovi ne le dostop do tehnoloških orodij, temveč tudi zmožnost njihove varne in ustrezne uporabe, da bi služili kot dragoceni instrumenti za socializacijo in demokracijo;
38. poudarja, da imajo lahko daljša obdobja, preživeta v digitalnem okolju, daljnosežne posledice za duševno zdravje in varnost otrok in mladih, kot so utrujenost in odvisnost od interneta, pa tudi izpostavljenost spletnemu nasilju in nadlegovanju in lažnim novicam, kar lahko privede ne le do depresije, tesnobe in socialne izključenosti, ampak tudi do samomorov med mladimi; poziva Komisijo, naj spodbuja povečana skupna in sistematična preventivna prizadevanja, da bi mlade zaščitili pred takšno škodo;
39. poziva Komisijo, naj razglasi evropsko leto duševnega zdravja in razvije evropski načrt za varovanje duševnega zdravja v izobraževanju, poklicnem usposabljanju ter priložnostnem in neformalnem učenju; meni, da bi moral vsak tak načrt temeljiti na ugotovitvah delovne skupine za strateški okvir za evropski izobraževalni prostor in zagotoviti celovite smernice, predlagati primere dobre prakse in ustvariti spodbude za države članice, da bodo uvedle namenske ukrepe in module usposabljanja, s čimer bi učitelje, vodje usposabljanja, izobraževalce, mladinske delavce in delodajalce opremili s potrebnimi znanji in spretnostmi za prepoznavanje zgodnjih znakov izgorelosti, stresa in psihološkega stresa pri učencih, mladih in mladih pripravnikih ali mladih, ki se poklicno usposabljujejo, da bi aktivirali ciljno usmerjene preventivne ukrepe;
40. meni, da bi bilo treba z načrtom spodbujati brezplačno in redno psihološko podporo za učitelje, vzgojitelje in delavce v otroškem varstvu ter posebno pozornost nameniti marginaliziranim in prikrajšanim skupinam ter invalidom, da bi upoštevali njihove posebne potrebe in zagotovili enak dostop do vseh dejavnosti in priložnosti; poudarja, da bi moral načrt spodbujati tudi krepitev povezav med izobraževalnimi ustanovami ter kulturnimi, mladinskimi in športnimi organizacijami, da bi zagotovili zunajšolske dejavnosti, ki izhajajo iz širše skupnosti, in s tem okrepili občutek pripadnosti učencev, spodbujali njihovo delovanje in povečali njihovo družbeno angažiranost;
41. poziva Komisijo in države članice, naj sledijo priporočilom konference o prihodnosti Evrope o zmanjšanju vpliva hujše krize na mlade in njihovo duševno zdravje ter pri vseh svojih priporočilih in predlogih upoštevajo tudi vidik prihodnjih generacij;
42. poziva Komisijo, naj v letu 2023 nadaljuje z razvojem blažilnih ukrepov v zvezi z negativnimi posledicami zaprtja zaradi covida-19 za otroke in mlade ter to leto izkoristi za predlaganje trdne zapuščine evropskega leta mladih 2022 za prihodnost;
43. naroči svoji predsednici, naj to resolucijo posreduje Svetu in Komisiji.